

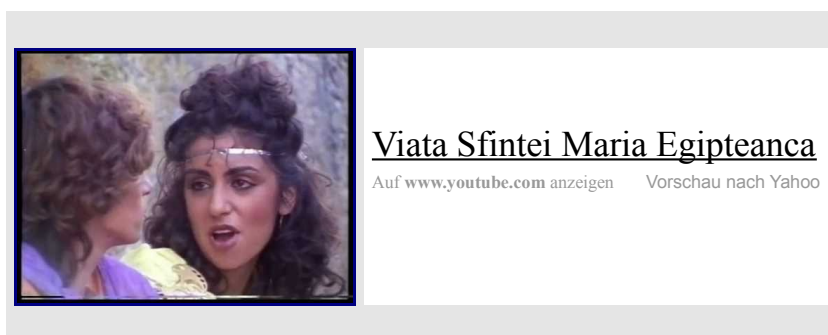
Viața Cuvioasei Maicii noastre Maria Egipteanca (1 aprilie)

(Scrisă de preasfințitul Sofronie, patriarhul Ierusalimului)

[Versiune fara diacritice](#) | [Viețile Sfinților pe luna aprilie](#)

FILM:

[Viata Sfintei Maria Egipteanca](#)

AUDIO:

[Viata Sfintei Maria Egipteanca - \[Audiobook\] - 2012](#)

Taina împărătească bine este a o păzi, iar lucrurile lui Dumnezeu este cuviincios și slăvit a le descoperi și a le propovădui. Pentru că a nu păzi tainele împărătești, este lucru de frică și de pierzare; iar lucrurile lui Dumnezeu cele preaslăvite a le tăcea este mare pagubă pentru suflet. De aceea și eu - zice Sfântul Sofronie - sînt cuprins de frică, ca pe cele dumnezeiești să le ascund în tăcere, aducîndu-mi aminte de primejdia cea îngrozitoare a slugii celei leneșe, care, luînd de la Domnul talantul, l-a îngropat în pămînt, și pe cel dat pentru lucru l-a ascuns, nelucrîndu-l.

Această povestire sfîntă, care a ajuns pînă la mine, nu o voi tăcea de loc. Însă nimeni să nu fie necredincios pentru cele ce voi scrie și pe care eu singur le-am văzut; nici să mă socotească cineva că îndrăznesc a scrie lucruri neadevărate, îndoindu-se de acest lucru mare. Să nu-mi fie mie a minți în cele sfinte! Iar de vor fi oarecare din cei ce vor afla scrierea aceasta și, minunîndu-se de acest preaslăvit lucru, nu vor voi să creadă, acelora milostiv să le fie Domnul. Deoarece aceia, cugetînd la neputința firii omenești, socotesc că sînt cu neputință cele ce grăiesc despre oameni, ca lucruri preaslăvite. Acum se cade să începem povestirea de acest lucru minunat, care s-a făcut în neamul nostru.

Într-una din mănăstirile Palestinei a fost un ieromonah Zosima, care era atît de îmbunătățit și de vestit în fapta bună, încît mulți monahi din mănăstirile cele dimprejur de multe ori alergau la dînsul ca să audă cuvînt din gura lui. El a petrecut în mănăstirea aceea unde a fost cincizeci și trei de ani și toate nevoințele vieții pustnicești le-a trecut și toată pravila dată de monahi desăvîrșit a păzit-o.

Toate acelea făcîndu-le, niciodată n-a fost nepăsător la învățăturile dumnezeieștilor cuvinte, ci chiar culcîndu-se și sculîndu-se și hrană gustînd - de se cuvine a numi hrană aceea din care el gusta puțin -, un lucru avea în gînd neconținut, adică de a cînta lui Dumnezeu totdeauna și de a face învățături din dumnezeieștile cuvinte. Căci din copilărie ducîndu-se în mănăstire, a stat într-însa cincizeci și trei de ani, după cum s-a zis mai sus,

și s-a nevoit în dînsa cu osteneli pustnicești.

După aceea, tulburîndu-se de oarecare gînduri, ca și cum el acum în toate ar fi fost desăvîrșit, de la alții nicidecum trebuindu-i povățuire, vorbea în sine: "Oare este pe pămînt vreun monah care să mă poată folosi pe mine, și să-mi arate chip de pustnicie, pe care eu nu le-am făcut? Oare afla-se-va în pustie vreun om, ca să-mi covîrșească lucrurile mele?" Așa gîndind el, i s-a arătat îngerul lui și i-a zis: "O, Zosima, precum era cu puțință unui om, bine te-ai nevoit și bine ai trecut pustniceasca alergare. Însă nimeni nu este între oameni, care s-ar putea arăta pe sine că este desăvîrșit. Mai mare îți va fi nevoița ce îți stă înainte, decît aceea pe care ai făcut-o pînă acum și pe care tu nu o știi. Dar ca să cunoști cîte căi sînt spre mîntuire, ieși din pămîntul tău, precum altă dată Avraam cel vestit între patriarhi, și mergi într-una din mănăstirile ce sînt pe lîngă rîul Iordanului".

Deci îndată Zosima, urmînd celui ce-i grăia, a ieșit din mănăstirea în care din pruncie se făcuse monah și, ajungînd la Iordan, a fost povățuit de îngerul care l-a chemat în acea mănăstire în care Dumnezeu i-a poruncit lui să fie și, bătînd cu mîna în poarta mănăstirii, a găsit pe monahul care păzea la poartă și mai întîi i-a spus aceluia despre dînsul. Iar acesta a spus egumenului, care, primindu-l și văzîndu-l în chipul monahicesc, a făcut obișnuita închinăciune și rugăciune monahicească. Apoi l-a întrebat: "De unde ești, frate, și pentru ce ai venit la noi bătrînii și săracii?"

Zosima a răspuns: "De unde am venit acum, nu este nevoie a spune aceasta, ci am venit pentru folos, părinte; pentru că am auzit de lucrurile cele mari și vrednice de laudă ale voastre, care pot să împrietenească pe suflet cu Dumnezeu". Iar egumenul i-a zis: "Singur Dumnezeu, frate, Cel ce vindecă neputințele sufletului, Acela să ne învețe pe noi și pe tine voile Sale cele dumnezeiești și să ne povățuiască pe toți a face cele folositoare. Pentru că om pe om nu poate să-l folosească, dacă fiecare nu va lua aminte la dînsul totdeauna și, trezindu-se cu duhul, va lucra cele folositoare, avînd pe Dumnezeu în ajutorul lor. Ci, deoarece dragostea lui Hristos te-a pornit ca să ne vezi pe noi cei săraci și bătrîni, petreci cu noi, dacă pentru aceasta ai venit; și pe noi toți ne va hrăni cu darul Sfîntului Duh, Păstorul cel bun, Care Și-a dat sufletul Său izbăvire pentru noi".

Acestea zicînd egumenul către Zosima, s-a închinat; apoi, cerîndu-i rugăciune și binecuvîntare, zicînd "Amin", a petrecut în mănăstirea aceea. Și a văzut acolo pe bătrîni strălucind cu lucrurile, cu faptele lor cele bune și cu gîndirea de Dumnezeu, cu duhul arzînd și slujind Domnului. Cîntarea lor era neîncetată, priveghe-rea de toată noaptea, asemenea, în mîini avînd de-a pururi lucrare și psalmi în gurile lor, iar cuvinte deșarte nu erau între dînșii; apoi purtare de grijă pentru cîștiguri vremelnice și gîlcevi lumești nici cu numele nu se cunoștea între dînșii. Ci numai una era sîrguința lor cea dintîi, pe care o urmau cu sporire toți - ca să se socotească morți cu trupul. Iar hrană aveau neîmpuținată, adică cuvîntul lui Dumnezeu; iar pe trup îl hrăneau cu pîine și cu apă, precum fiecăruia îi era aprinsă dragostea de Dumnezeu.

Pe toate acestea văzîndu-le Zosima, se folosea foarte, și se întindea spre nevoița ce-i era înainte. Și trecînd multe zile, s-a apropiat vremea sfîntului și marelui post. Iar porțile mănăstirii erau încuiate totdeauna, și niciodată nu se deschideau, fără numai cînd cineva dintre dînșii ar fi ieșit, fiind trimis pentru o trebuință de obște; pentru că locul acela era pustiu și nu numai necercetat de alții, dar și neștiut de mireni.

Și era în mănăstirea aceea acest fel de rînduială, pentru care Dumnezeu l-a dus acolo pe Zosima. În întîia Duminică a postului făcea preotul Sfînta Liturghie și toți se împărtășeau cu Preacuratul Trup și Sînge al lui Hristos, Dumnezeuul nostru, și gustau puțin din bucatele cele pustnicești. După aceea se adunau în biserică și, făcînd rugăciune cu dinadinsul și cu destule plecări de genunchi, se sărutau bătrînii cu închinăciune unul către altul și fiecare pe egumen, rugîndu-l pentru binecuvîntare și rugăciune, ca să le ajute și împreună să călătorească spre nevoița ce le era înainte.

După ce făceau acestea, deschideau porțile mănăstirii și cîntau cu glas frumos: *Domnul este luminarea mea și Mîntuitorul meu, de cine mă voi teme? Domnul este scutitorul vieții*

mele, de cine mă voi înfricoșa? Și cealaltă parte a psalmului acelaia sfîrșind-o, ieșeau toți în pustie, lăsînd pe unul sau doi frați păzitori ai mănăstirii, nu ca să păzescă averile ce erau înăuntru, pentru că nu era într-însa ceva ce puteau fura tîlharii, ci ca biserica să nu rămînă fără dumnezeiasca slujbă, iar ei treceau rîul Iordanului. Și fiecare își ducea hrana sa, cît putea și voia, după trebuința cea măsurată a trupului; unul, puțină pîine; altul, smochine; altul, finice; altul, linte muiată cu apă, iar altul nimic, fără numai trupul său și rasa cu care era îmbrăcat. Și se hrăneau, cînd firea trupului îi silea, cu verdețurile ce creșteau în pustie. Astfel, trecînd Iordanul, se despărteau departe unul de altul și nu se vedeau fiecare cum postește, sau cum se nevoiește; iar dacă se întîmpla să vadă altul pe prietenul său venind spre dînsul, îndată se abătea spre altă parte și singur se ruga lui Dumnezeu, cîntînd totdeauna și foarte puțină hrană gustînd în vremea cea rînduită. Așa tot postul săvîrșindu-l, se întorceau în mănăstire, în Duminica dinaintea învierii lui Hristos, în care Biserica face prăznuirea Sfîlpărilor. Și se întorceau fiecare, avîndu-și mărturie a osteneților sale conștiința sa, care îi mărturisea ce a lucrat; și nimeni nicidecum nu întreba pe altul, cum și în ce chip și-a săvîrșit nevoieța osteneții, pentru că în acest fel era rînduiala mănăstirii aceleia.

Atunci și Zosima, după obiceiul mănăstirii, a trecut Iordanul, puțină hrană ducîndu-și pentru trebuința trupeză și haina cu care era îmbrăcat. Iar rînduiala sa de rugăciune o săvîrșea umblînd prin pustie, și vremea de hrană o păzea după nevoia cea firească cu dinadinsul. Apoi dormea puțin, zăcînd pe pămînt și, șezînd puțin, se odihnea oriunde îl apuca vremea de noapte și foarte de dimineață iarăși, sculîndu-se, își făcea calea sa. Și dorea să intre în pustia cea mai dinăuntru, nădăjduind că va afla pe cineva din părinți nevoindu-se acolo, de la care ar fi putut să se folosească și să sporească și mai mult. Mergînd douăsprezece zile, a stat puțin în lături din cale și, întorcîndu-se spre răsărit, cînta ceasul al șaselea, făcîndu-și obișnuitele rugăciuni - pentru că se oprea puțin din călătorie în vremea pravilei sale, la fiecare ceas cîntînd și închinîndu-se. Iar cînd stătea el cîntînd, a văzut de-a dreapta o umbră ca de trup omenesc; deci, întîi s-a spăimîntat, părăindu-i-se că vede o nălucire diavolească și, tremurînd, s-a însemnat cu semnul crucii. Apoi, lepădînd frica, pe cînd își sfîrșea rugăciunea, s-a întors cu ochii spre miazăzi și a văzut pe oarecare mergînd cu trupul gol și negru de arșița soarelui, perii avîndu-i pe cap albi ca lîna și scurți, încît numai pînă la grumaji ajungeau.

Aceasta văzînd-o Zosima, a început a alerga în direcția aceea spre care vedea, bucurîndu-se cu bucurie mare, pentru că nu văzuse într-acele zile chip omenesc, nici vreo altă ființă. Iar după ce avea vedenie a văzut pe Zosima venind de departe, a început a fugi în pustia cea adîncă, iar Zosima, ca și cum ar fi uitat bătrînețile sale și osteneala cea de cale, alerga repede, vrînd să ajungă pe cel ce fugea; deci, el gonia, iar acela fugea, dar a fost alergarea lui Zosima mai grabnică decît a celui ce fugea.

Iar după ce s-a apropiat încît să poată acum auzi și glasul, a început a striga Zosima cu lacrimi, zicînd: "Pentru ce fugi de mine, bătrînul cel păcătos, robule al adevăratului Dumnezeu, pentru care în pustia aceasta petreci? Așteaptă-mă pe mine nevrednicul și neputinciosul. Așteaptă pentru nădejdea răsplătirii și pentru ale tale osteneți. Stai și-mi dă mie, bătrînului, rugăciunea și binecuvîntarea ta, pentru Dumnezeu, Cel ce nu S-a depărtat de nimeni!" Acestea grăindu-le Zosima cu lacrimi, s-a mai apropiat de ceea ce fugea, alergînd spre un loc oarecare, unde era un semn de pîrîu uscat.

După ce a ajuns la acel loc, aceea ce fugea a trecut de partea cealaltă. Iar Zosima, ostenindu-se și nemaiputînd încă să alerge, a stătut de cealaltă parte de pîrîu și a adăugat lacrimi la lacrimi și strigare către strigare, încît cele mai de aproape tîngiri să i se audă. Atunci cel ce fugea a dat un glas ca acesta: "Ava Zosima, iartă-mă pentru Domnul, că nu pot să mă arăt ție, căci sînt femeie goală, precum mă vezi, și trupul îmi este neacoperit; ci, dacă voiești să-mi dai mie, femeii celei păcătoase, rugăciunea și binecuvîntarea ta, aruncă-mi ceva din hainele tale, ca să-mi acopăr goliciunea mea și, întorcîndu-mă către tine, voi primi rugăciunea de la tine".

Atunci mare frică și spaimă l-a cuprins pe Zosima, căci s-a auzit chemat pe nume de femeia aceea, care niciodată nu-l văzuse și de care nici odinioară nu auzise, și a zis în sine: "De n-ar fi fost aceasta înainte văzătoare, nu m-ar fi chemat pe nume". Deci, a făcut degrabă ce i se zisese lui; și dezbrăcînd de pe el o haină veche și ruptă pe care o purta, a aruncat-o la dînsa, întorcîndu-se cu fața de la ea. Iar ea, luînd-o, și-a acoperit partea trupului pe care se cădea s-o acopere, mai mult decît celelalte părți. Încingîndu-se pe cît era cu puțință, s-a întors spre Zosima și a zis către el: "Pentru ce ai voit, părinte Zosima, a vedea pe femeia păcătoasă sau ce voiești să auzi și să înveți de la mine, încît nu te-ai lenevit a suferi atîta osteneală?" Iar el, aruncîndu-se la pămînt, cerea să ia binecuvîntare de la dînsa. Asemenea s-a aruncat și ea. Și erau amîndoi la pămînt, cerînd binecuvîntare unul de la altul. Nimic nu puteai să auzi de la ei grăind, decît numai binecuvîntări. Apoi, după multă vreme, femeia a zis către Zosima: "Părinte Zosima, ție ți se cade să mă binecuvîntezi și să faci rugăciune, pentru că tu ești cinstit cu vrednicia preoției și, stînd de mulți ani înaintea Sfîntului Altar, aduci Domnului darurile dumnezeieștilor Taine".

Aceste cuvinte au pornit spre mai mare frică pe Zosima; și, tremurînd, bătrînul se uda cu lacrimi și tremura și suspina, însă a grăit către dînsa cu liniștită răsuflare: "O, maică duhovnicească, tu te-ai apropiat de Dumnezeu și mai mult te-ai omorît lumii, căci te arată cea mai mare dumnezeiască dăruire, care îți este dată mai mult decît altora, că m-ai chemat pe nume și m-ai numit preot pe mine, pe care niciodată nu m-ai văzut. Drept aceea, tu singură binecuvîntează-mă pentru Domnul și-mi dă rugăciunea ta, mie celui ce-mi trebuiește de la a ta săvîrșire". Deci, primind acea sîrguință a bătrînului, a zis: "Bine este cuvîntat Dumnezeu, Cel ce voiește mîntuirea sufletelor omenești!" După ce Zosima a zis amin, s-au sculat amîndoi de la pămînt. Apoi ea a zis către bătrîn: "Pentru ce ai venit la mine, păcătoasa, o, omule al lui Dumnezeu? Pentru ce ai voit să vezi o femeie goală, care n-are nici o faptă bună? Ori darul Sfîntului Duh te-a povățuit să săvîrșești oarecare slujbă pentru mine, la vreme de trebuință? Deci, spune-mi, părinte, cum viețuiesc acum creștinii, cum viețuiesc împărații și cum sînt sfintele biserici?"

Zosima a răspuns: "Prin rugăciunile voastre sfinte, Dumnezeu a dăruit pace; deci primește rugăciunea nevrednicului bătrîn și te roagă Domnului pentru toată lumea și pentru mine păcătosul, ca să nu-mi fie fără de roadă umblarea aceasta în pustie". Ea a zis către bătrîn: "Ție ți se cade mai ales, părinte Zosima, avînd preoțiasca rînduială, să te rogi pentru mine și pentru toți, căci spre aceasta ești și rînduit. Însă, deoarece sîntem datori a da ascultare, ceea ce mi se poruncește prin tine, voi face". Zicînd aceasta, s-a întors spre răsărit și, ridicîndu-și ochii în sus și mîinile înălțîndu-și, a început a se ruga încet, dar nu se auzeau cuvintele ei, din care Zosima n-a înțeles nimic, ci stătea, precum zicea el, tremurînd, căutînd în jos și negrăind; însă se jura, punînd pe Dumnezeu martor, și zicea: "În vremea cînd stătea ea la rugăciune, ridicîndu-mi puțin ochii de la căutarea în pămînt, am văzut-o înălțată de la pămînt ca de un cot, stînd în văzduh și rugîndu-se".

Dacă a văzut aceasta Zosima, a fost cuprins de mare frică, s-a aruncat la pămînt, se uda cu lacrimi și nimic nu zicea decît numai: "Doamne miluiește!" Zăcînd el la pămînt, i se părea că este nălucire și duh, aceea care se ruga. Apoi, întorcîndu-se ea, a ridicat pe bătrîn și i-a zis: "Pentru ce, părinte Zosima, te tulbură gîndurile ca de o nălucire, zicîndu-ți că sînt duh și rugăciunea o prefac? Te rog cu adevărat, fericite părinte, să fii încredințat că sînt o femeie păcătoasă și cu Sfîntul Botez îngrădită, și nu sînt duh în nălucire, ci pămînt, praf și cenușă, trup cu totul, negîndind nimic duhovnicesc". Zicînd aceasta, și-a însemnat cu semnul crucii fruntea, ochii, gura și pieptul, zicînd astfel: "Dumnezeu, părinte Zosima, să ne izbăvească de cel viclean și de cursele lui, că multe sînt războaiele lui asupra noastră".

Bătrînul, auzind și văzînd acestea, a căzut la picioarele ei, zicînd cu lacrimi: "Te jur pe numele Domnului nostru Iisus Hristos, adevăratul Dumnezeu, Cel ce s-a născut din Sfînta Fecioară, pentru Care porți goliciunea aceasta și pentru Care ți-ai omorît trupul tău, să nu ascunzi de mine viața ta, ci să-mi spui toate, ca să faci arătate măririle lui Dumnezeu;

spune-mi toate pentru Dumnezeu, că nu pentru laudă mi le vei spune, ci ca să-mi arăți mie păcătosului și nevrednicului, deoarece cred Dumnezeului meu, Căruia viețuiești, că pentru aceasta sînt povățuit în pustia aceasta, ca toate ale tale să le facă Dumnezeu arătate. Pentru că nu poate puterea noastră să se împotrivească judecăților lui Dumnezeu; că de n-ar fi fost cu plăcere lui Hristos, Dumnezeul nostru, ca să fii știută, precum și nevoințele tale, nu mi te-ar fi arătat, și pe mine nu m-ar fi întărit atîta cale, pe care niciodată nu o voiam, nepu-tînd nici să ies din chilia mea". Acestea și multe altele zicînd Zosima, aceea l-a ridicat de la pămînt, zicînd către dînsul:

"Mă rușinez, părinte, dar iartă-mă; mi-e rușine să-ți spun lucrurile mele; dar, deoarece ai văzut trupul meu, îți voi destăinui ție și lucrurile mele, ca să cunoști de cîtă rușine și muștrare este plin sufletul meu; căci nu pentru vreo laudă, precum ai zis singur, îți voi spune cele despre mine; și pentru ce mă voi lăuda, fiind vas ales al diavolului? Că de voi începe povestirea mea vei fugi de mine, precum fuge cineva de un șarpe, nesuferind să auzi cu urechile lucrurile cele necuviincioase ale mele, pe care le-am făcut eu, nevrednica; deci îți voi spune, neascunzînd nimic, dar te rog mai întîi să nu încetezi a te ruga pentru mine, ca să aflu milă în ziua judecății".

Deci, dorind bătrînul să știe viața ei, și mult lăcrimînd, a început aceea a povesti cele despre sine, astfel: Eu, părinte, sînt născută în Egipt. Cînd eram de doisprezece ani, trăind încă părinții mei, m-am lepădat de dragostea lor și m-am dus în Alexandria, după ce mai întîi mi-am întinat fecioria, fiind nesățioasă, am început a face desfrînare; mă rușinez numai a gîndi, dar a le spune cu de-amănuntul, însă ceea ce este mai de seamă voi spune mai degrabă, ca să-mi știi neînfrînarea trupului meu. Șaptesprezece ani și mai bine am făcut desfrînare în popor, nu pentru daruri sau pentru oarecare plăți, că nu voiam să iau nimic de la cei ce-mi dădeau, ci aceasta o socoteam, ca pe mulți să-i fac să alerge la mine în dar și să-mi îplinească pofta trupească. Și să nu crezi că eram bogată, dacă nu luam, căci viețuiam în sărăcie și de multe ori, flămînzind, torceam cu furca. Iar aprindere aveam fără saț ca să mă tăvălesc totdeauna în noroiul desfrînării; pentru că aceea mi se părea că este și viața, ca adică să fac totdeauna firea necinstită.

Deci astfel viețuind, am văzut, într-o vreme de seceriș, popor mult de bărbați libieni și egipteni mergînd spre mare și am întrebat atunci pe unul ce se găsea lîngă mine: "Unde se duc acești bărbați cu sîrguință?" Iar acela mi-a zis: "La Ierusalim, pentru înălțarea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci, care nu după multe zile se va prăznuî". Și am zis către dînsul: "Dar oare mă vor lua și pe mine, dacă m-aș duce cu ei?" Iar acela mi-a zis: "De vei avea plată pentru chirie și hrană, nimeni nu te va opri". Și i-am zis: "Cu adevărat, frate, nici pentru chirie nu am, nici pentru hrană, dar voi merge și eu. Voi intra într-o corabie cu ei și mă vor hrăni și pe mine, pentru că le voi da trupul meu în loc de chirie. Și pentru aceasta am voit a merge cu ei - părinte, iartă-mă -, ca să am și mai mulți îndrăgostiți la patima mea. Ți-am spus, Părinte Zosima, nu mă sili ca să mai spun rușinea mea, căci mă înspăimînt. Știe Domnul că spurc singură pămîntul cu cuvintele mele".

Iar Zosima, udînd cu lacrimi pămîntul, a răspuns către dînsa: "Spune-mi, pentru Domnul, o, maica mea, spune, nu înceta povestirea cea de folos mie". Iar ea, la cele dintîi a adăugat acestea: "Deci acel tînăr, auzind acele necurate cuvinte ale mele, cuprins de rîs, s-a dus; iar eu, lepădînd furca ce se întîmplase a o purta în acea vreme, am alergat spre mare, unde am văzut pe cei ce plecau, și am văzut pe cîțiva stînd lîngă mare, ca la zece bărbați, sau și mai mulți, tineri, care mi s-au părut a fi de ajuns pentru pofta mea. Și intraseră și alții mai înainte în corabie. Și, după obiceiul meu, sărînd între ei cu nerușinare, le-am zis: "Luați-mă și pe mine cu voi, oriunde ați merge, pentru că nu voi fi vouă neplăcută!". Încă și multe alte cuvinte necurate zicînd, i-am pornit pe toți spre rîs. Iar aceia, văzînd nerușinarea mea, luîndu-mă, m-au dus în corabia lor și de acolo am început a pluti. Dar cele ce am făcut, cum le voi spune ție, o, omule al lui Dumnezeu? Ce fel de limbă le va grăi sau ce auz le va primi acele lucruri rele ale mele, pe care le-am făcut pe cale și în corabie; căci și pe cei ce nu voiau, eu, ticăloasa, i-am silit la păcat; pentru că nu este chip

de necurățiile care se pot grăi și care nu se pot grăi, pe care să nu le fi făcut. Să mă crezi, părinte, că mă înspăimânt cum marea a suferit desfrînarea mea și cum pămîntul nu și-a deschis gura și nu m-a cufundat de vie în iad, pe mine, care am vînat atîtea suflete cu lațul morții, dar socotesc că Dumnezeu căuta pocăința mea, El, Care nu voiește moartea păcătosului, ci îi așteaptă cu îndelungă răbdare întoarcerea.

Deci, cu astfel de sîrguință m-am dus la Ierusalim și cîteva zile mai înainte de praznic am petrecut; tot așa am făcut aici, dar mai multe și mai rele, pentru că nu eram îndestulată cu tinerii care au fost cu mine în corabie și pe cale, ci și pe mulți alții, cetățeni și străini, îi adunam la acea necurăție. Iar după ce a sosit praznicul Sfintei Înălțări a Cinstitei Cruci eu, ca și mai înainte, umblam vîndînd sufletele tinerilor. Și am văzut foarte de dimineață, pe toți alergînd cu un gînd la biserică. Deci, m-am dus și eu, am alergat cu cei ce alergau și am intrat cu ei în pridvorul bisericii.

Cînd a sosit ceasul Înălțării Cinstitei Cruci a Domnului, eu, silindu-mă să intru în biserică cu poporul, mă îndesam, dar eram împinsă înapoi și înghesuindu-mă cu multă osteneală și silă, m-am apropiat de ușa bisericii și eu ticăloasa. Dar, după ce am pășit pe pragul ușii, alții fără de oprire intrau, iar pe mine o putere dumnezeiască mă oprea, nelăsîndu-mă să intru. Și iarăși m-am ispitit, dar m-a împins înapoi. Și singură stăteam lepădată în pridvor, părăindu-mi-se că aceasta mi se întîmplă din slăbiciune femeiască; iar cînd intrau alții, mă amestecam și mă sileam să intru, dar m-am ostenit în zadar. Pentru că iarăși, cînd piciorul meu cel păcătos s-a atins de prag, biserica pe toți îi primea, neoprind pe nimeni, dar pe mine singură ticăloasa nu mă primea. Ca o mulțime de oaste rînduită să-mi oprească intrarea, așa o putere mă oprea, și iarăși m-am aflat în pridvor; și astfel de trei sau patru ori pătîmind, oste-nindu-mă și nimic sporind, am slăbit, și n-am putut să mă amestec cu cei ce intrau, fiind și trupul meu foarte obosit de sila celor ce mă înghesuiau.

Fiind în rușine și în deznădăjduire, m-am depărtat și stam într-un colț al pridvorului bisericii. Abia în urmă mi-am venit în simțire și am înțeles care a fost pricina ce mă oprea a vedea lemnul făcător de viață al Crucii Domnului. Pentru că se atinsese de ochii inimii mele lumina înțelegerii celei mîntuitoare, porunca Domnului cea strălucită, care luminează ochii cei sufletești, arătîndu-mi că tina faptelor mele îmi oprește intrarea în biserică. Deci, am început a plînge, a mă tîngui și a mă bate în piept, scoțînd suspinuri din adîncul inimii mele.

Plîngînd în locul unde stăteam, am văzut sus icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu stînd în perete, și am zis către ea, cu ochii și cu mintea fără de abatere privind: "O, Fecioară, Stăpînă, care ai născut cu trup pe Dumnezeu Cuvîntul! Știu cu adevărat, știu că nu este cu cuviință, nici cu plăcere ție ca să privesc eu desfrînata, cea atît de necurată, spre cinstită icoana ta, a Preacuratei și pururea Fecioarei Maria, care ai sufletul și trupul curat. Și cu dreptate este ca eu, desfrînata și urîta, să fiu lepădată de la fecioreasca ta curățenie. Dar de vreme ce am auzit că pentru aceasta Dumnezeu S-a făcut om, pe care L-ai născut, ca să cheme pe cei păcătoși la pocăință, ajută-mi mie, care, fiind singură, nu am de la nimeni ajutor. Poruncește ca să-mi fie și mie neoprită intrarea în biserică și nu mă lipsi de a vedea cinstitul Lemn, pe care cu trupul S-a pironit Dumnezeu, Cel născut din tine, Care și-a dat Sîngele Său pentru a mea izbăvire. Poruncește, o, Stăpînă, ca și mie nevrednicei să mi se deschidă ușa, spre închinarea dumnezeieștii Cruci, și să-mi fii tu mie mijlocitoare preavrednică de credință către Cel ce s-a născut din tine. Căci de acum nu-mi voi mai întina trupul cu nici un fel de faptă a necuratei desfrînări. Că, după ce voi vedea Lemnul cel Sfînt al Crucii Fiului Tău, mă voi lepăda cu totul de lume și de cele din ea și îndată voi ieși, oriunde, tu singură ca o cheazășuitoare a mîntuirii mele, mă vei povățui pe mine".

Acestea zicînd, aprinzîndu-mă cu credință și cu nădejdea spre milostivirea Născătoarei de Dumnezeu întărindu-mă, am plecat din locul acela în care făceam această rugăciune și, ducîndu-mă iarăși la cei ce intrau în biserică, m-am amestecat printre dînșii. Acum nimeni nu era care să mă împingă în lături, nimeni nu mă oprea, ca să mă apropiu de ușile prin

care se intra în biserică. Deci, m-a luat deodată o frică și o spaimă, încît tremuram cu totul și mă scuturam. Apoi, ajungînd la ușile acelea, care atît mi se închi-seseră, fără de osteneală am intrat înăuntru bisericii, iar cinstitul și de viață făcătorul lemn al Crucii m-am învrednicit a-l vedea și am văzut tainele lui Dumnezeu, Care este gata să primească pe cei ce se pocăiesc. Și, căzînd la pămînt, m-am închinat cinstului lemn al Sfintei Cruci, l-am sărutat cu frică și am ieșit, sîrguindu-mă a merge spre mijlocitoarea mea.

Ajungînd la acel loc unde era sfînta icoană a Mijlocitoarei mele scrisă cu mîna și, plecînd genunchii, m-am închinat înaintea Pururea Fecioarei Născătoare de Dumnezeu și aceste cuvinte am zis: "Tu, o, pururea fericită Fecioară, Stăpîină de Dumnezeu Născătoare, deoarece ai arătat spre mine a ta preabună iubire de oameni și de nevrednicile mele rugăciuni nu te-ai îngreșat - căci am văzut slava care pe dreptate cu nevrednicie îmi era mie desfrîinatei ca să o văd -, dau slavă lui Dumnezeu care prin tine primește pocăința păcătoșilor. Și mai mult ce am să gîndesc eu, păcătoasa sau ce să zic? Acum este vremea, stăpîină, să fac ceea ce prin mijlocirea ta am făgăduit. Acum oriunde voiești, povățuiește-mă și să-mi fii mie de aici înainte învățătoare spre mîntuire, povățuindu-mă la calea pocăinței". Acestea grăindu-le, am auzit un glas de departe strigînd: "De vei trece Iordanul, bună odihnă vei afla!"

Auzind glasul acela și crezînd că a fost pentru mine, cu lacrimi am strigat, căuțînd spre icoana Născătoare de Dumnezeu: "Stăpîină, stăpîină, de Dumnezeu Născătoare, nu mă lăsa pe mine!" Așa strigînd, am ieșit din pridvorul bisericii și cu grabnică alergare am plecat. Deci mergînd eu, m-a văzut oarecine și mi-a dat trei bani. Și înștiințîndu-mă care este poarta cetății în acea parte, am ieșit, alergînd, lăcrimînd și întrebînd de cale pe cei pe care îi întîlneam și am sfîrșit ziua aceea în călătorie. Era ceasul al treilea din zi cînd m-am învrednicit a vedea cinstita și Sfînta Cruce a lui Hristos, și soarele acum spre apus plecîndu-se, am ajuns la biserică Sfîntului Ioan Botezătorul, care se afla aproape de Iordan, și cu apă sfîntă mi-am spălat fața și mîinile. Și mergînd iarăși în biserică m-am împărtășit într-însa cu Preacinstitele și de viață Făcătoarele Taine ale lui Hristos. După aceasta am mîncat jumă-tate dintr-o pîine, am băut apă din Iordan și pe pămînt în noaptea aceea m-am odihnit.

A doua zi de dimineață, aflînd acolo o luntre mică, am trecut pe cealaltă parte de Iordan și iarăși m-am rugat povățuitoarei mele, Născătoare de Dumnezeu, ca să mă povățuiască unde îi este cu bună plăcere. Deci, am venit în pustiul acesta și de atunci și pînă astăzi m-am depărtat fugind. Aici m-am sălășluit, așteptînd pe Dumnezeu, Cel ce mă mîntuiește de neputința sufletului și de vifor, pe mine, ceea ce mă întorc către El".

Iar Zosima a zis către dînsa: "Cîți ani sînt, o, doamna mea, de cînd locuiești în pustia aceasta?" Iar ea a răspuns: "Patruzeci de ani socotesc că sînt și încă șapte ani, de cînd am ieșit din sfînta cetate". Iar Zosima a zis: "Și ce găsești de hrană, doamna mea?" Ea a răspuns: "Acele trei pîini și jumătate ce le-am adus trecînd Iordanul, încet uscîndu-se, s-au împietrit; din care gustînd cîte puțin, în cîțiva ani le-am sfîrșit". Și a zis Zosima: "Dar cum ai petrecut fără primejdie atît de multă vreme, fără ca nici o schimbare potrivnică să te tulbure pe tine?" Răspuns-a aceea: "De un cuvînt m-ai întrebat acum, părinte Zosima, de care mă înspăimînt să-ți spun, pentru că de-mi voi aduce aminte de atîtea supărări și nevoi pe care le-am suferit, de gîndurile cele cumplite care m-au tulburat, mă tem că nu cumva iarăși să mă cuprind de dînsele". Iar Zosima a zis către dînsa: "Să nu lași nimic, o, stăpîina mea, care să nu-mi spui mie, pentru că odată te-am întrebat de aceasta, ci pe toate cu de-amănuntul să mi le arăți mie".

Iar ea a zis către dînsul: "Crede-mă, părinte Zosima, că șapte-sprezece ani am petrecut în pustia aceasta, ca și cu niște fiare cumplite luptîndu-mă cu poftele mele nebunești. Pentru că, începînd să gust hrană, îmi venea dor de carne și de pește, pe care le aveam în Egipt. Însă doream și băutura vinului iubită de mine, pentru că mult vin beam cînd eram în lume; iar aici, neavînd nici apă, cumplit mă ardeam de sete și cu nevoie răbdam. Încă mi se făcea și dor de cîntece desfrînate, care foarte mult mă sileau să cînt cîntece diavolești, cu

care mă deprinsesem. Dar îndată lăcrimînd și în piept bătîndu-mă, îmi aduceam aminte de făgăduințele pe care le-am făcut cînd am ieșit în pustia aceasta și mă duceam cu gîndul înaintea icoanei Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, ajutătoarea mea. Înaintea ei plîngeam, rugînd-o să izgonească de la mine gîndurile acelea, ce-mi tulburau ticălosul meu suflet. Iar după ce deajuns plîngeam și mă băteam în piept cu osîrdie, atunci vedeam o lumină ce mă lumina de pretutindeni și mi se aducea o alinare, care mă scotea din întreitile valuri ale ispitelor.

Dar gîndurile care mă împingeau iarăși spre desfrînare, cum și le voi spune ție, părinte? Iartă-mă, pentru că se aprindea foc înăuntrul inimii mele pătimașe, ce mă ardea de pretutindeni și spre pofta amestecării mă silea. Iar cînd îmi venea un gînd ca acesta, atunci mă aruncam la pămînt și mă udam cu lacrimi, socotind că stau înaintea Maicii Domnului, ajutătoarea mea, care îmi judeca călcarea de așezămînt și îmi arăta înfricoșare. Apoi nu mă sculam de la pămînt ziua și noaptea, pînă ce lumina cea dulce iarăși strălucea și gonia gîndurile ce mă tulburau, iar ochii îmi ridicam către ajutătoarea mea, rugîndu-mă neîncetat să-mi ajute mie, celei ce mă chinuiam în deșertul acesta al pustiei. Ajutătoare am avut-o pe aceea și în pocăință cu adevărat sporitoare. Așa am săvîrșit șaptesprezece ani, nenumărate nevoi pătimind; iar de atunci pînă astăzi ajutătoarea mea, Născătoarea de Dumnezeu, mă povățuiește la tot pasul".

Și a zis Zosima către dînsa: "Dar n-ai avut trebuință de hrană sau de îmbrăcăminte?" Iar ea i-a răspuns: "Sfîrșindu-se pîinile acelea în șaptesprezece ani, m-am hrănit după aceea cu verdețurile ce se află în pustia aceasta; iar îmbrăcăminte pe care am avut-o trecînd Iordanul, învechindu-se și rupîndu-se, am răbdat mult de ger și de zăduf. Căci zăduful arzîndu-mă și gerul înghețîndu-mă, tremuram, încît de multe ori căzînd la pămînt, zăceam ca o neînsuflețită, cu totul nemîncată. Și așa m-am luptat cu multe feluri de nevoi și cu ispite fără de număr. Iar de atunci puterea lui Dumnezeu în multe chipuri a păzit păcătosul meu suflet și smeritul meu trup. Pentru că numai gîndind din ce fel de răutăți m-a izbăvit pe mine Domnul, am ca hrană neîmputînată nădejdea mîntuirii mele, iar ca hrană mă hrănesc și mă acopăr cu cuvîntul lui Dumnezeu, care cuprinde toate, căci nu numai cu pîine va fi omul viu, de vreme ce cîți nu aveau acoperămînt, în piatră s-au îmbrăcat, cînd ei s-au dezbrăcat de îmbrăcăminte păcatului".

Auzind Zosima că pomenește și de cuvinte din Scriptură, de la Moise și de la prooroci și din cartea psalmilor, a zis către dînsa: "Dar psalmi și alte scripturi învățat-ai, o, stăpînă?" Iar ea auzind aceasta, a zîmbit și a zis către dînsul: "Crede-mă, omule, că n-am văzut alt om, de cînd am trecut Iordanul, fără numai fața ta astăzi, nici fiară, nici altă ființă n-am văzut, iar carte niciodată nu am învățat, nici pe altul citind sau cîntînd nu am auzit, dar cuvîntul lui Dumnezeu cel viu și lucrător învață pe om cunoștința. Iată, aici este sfîrșitul povestirii celei despre mine. Deci, acum te jur pe tine cu întruparea Cuvîntului lui Dumnezeu, să te rogi pentru mine, desfrînata".

Acestea zicîndu-le și cuvîntul sfîrșindu-l, s-a dus bătrînul să i se închine ei și cu lacrimi a strigat: "Bine este cuvîntat Dumnezeu, Cel ce face lucruri mari și înfricoșate, slăvite, minunate și negrăite, căroră nu este număr! Bine este cuvîntat Dumnezeu, Cel ce mi-a arătat mie cîte bunuri dăruiește celor ce se tem de El! Cu adevărat, Doamne, nu părăsești pe cei ce te caută pe Tine!"

Apoi ea, apucînd pe bătrîn, nu l-a lăsat mult să i se închine ei și a zis către dînsul: "Acestea toate pe care le-ai auzit, părinte, te jur cu Iisus Hristos, Dumnezeu Mîntuitorul nostru, ca nimănui să nu le spui pînă ce Dumnezeu nu mă va lua pe mine de pe pămînt. Iar acum du-te cu pace, iar la anul viitor mă vei vedea pe mine, păzindu-ne dumnezeiescul dar pe amîndoi. Însă, mă rog să faci pentru Domnul tot ce îți voi spune ție acum: în postul anului viitor să nu treci Iordanul, precum v-ați obișnuit a face cei din mănăstire". Iar Cuviosul Zosima se minuna, auzind că și rînduiala mănăstirii i-a spus și nimic altceva nu grăia, fără numai aceste cuvinte: "Slavă lui Dumnezeu, Cel ce a dat atît de mari daruri celor ce-L iubesc pe El!" Iar cuvioasa i-a zis lui: "Să rămîi în mănăstire, precum îți grăiesc

ție, căci și de vei vrea să ieși, nu-ți va fi cu puțință! Iar în Sfânta și marea Joi, în seara Cinei celei de Taină a lui Hristos, să iei din Făcătorul de viață Trup și Sînge al lui Hristos, Dumnezeu nostru, într-un vas sfînt, vrednic de o Taină ca aceasta, să-mi aduci și să mă aștepți pe mine în partea cealaltă a Iordanului, care este aproape de locuința lumească, ca să mă împărtășesc de Darurile cele de viață făcătoare; pentru că de cînd m-am împărtășit cu ele în biserica Mergătorului Înainte, mai înainte de a trece Iordanul, pînă acum sfințenia aceea nu am dobîndit-o. Iar acum cu osîrdie o doresc pe ea și mă rog ție să nu treci cu vederea rugăciunea mea, ci cu adevărat să-mi aduci acele făcătoare de viață dumnezeiești Taine, în ceasul în care Domnul pe ucenicii săi i-a făcut părtași Cinei celei dumnezeiești. Iar lui Ioan, egumenul mănăstirii unde locuiești, să-i spui să ia aminte de sine și de turma sa, pentru că se fac acolo oarecare lucruri cărora le trebuie îndreptare. Însă voiesc ca nu acum să-i spui lui acestea, ci cînd Domnul îți va porunci ție".

Acestea auzindu-le și cerînd rugăciune pentru sine de la bătrînul, s-a dus în cea mai dinăuntru pustie. Iar Zosima s-a închinat pînă la pămînt și a sărutat locul unde rămăseseră urmele picioarelor ei, dînd slavă lui Dumnezeu. Apoi s-a întors lăudînd și binecuvîntînd pe Hristos, Dumnezeu nostru. Trecînd pustia aceea, a mers în mănăstire, în ziua în care se obișnuise a se întoarce frații cei ce petreceau într-însa. Într-acel an le-a tănuț pe toate, neîndrăznind să spună nimănui cele ce văzuse, dar el se ruga în sine lui Dumnezeu ca să-i arate iarăși fața cea dorită și se întrista. Apoi, gîndind la lungimea curgerii anului, dorea să fie numai ca o zi anul acela, de ar fi fost cu puțință.

Iar cînd s-a apropiat întîia Duminică a marelui post, îndată după obiceiul și rînduiala mănăstirii, făcîndu-se rugăciune, toți ceilalți frați au ieșit în pustie; iar Zosima, fiind cuprins de boală, a fost nevoit să rămînă în mănăstire. Dar el și-a adus aminte de ce i-a zis cuvioasa aceea, că vrînd să iasă din mănăstire, nu îi era cu puțință. Însă nu după multe zile, vindecîndu-se de boală, el era în mănăstire.

Iar după ce s-au întors frații și s-a apropiat seara Cinei celei de Taină a lui Hristos, a făcut Zosima ceea ce i se poruncise lui. A pus într-un pahar mic din Preacuratul Trup și Sînge al lui Hristos, Dumnezeu nostru, apoi a pus într-o coșniță puține măsline și smochine uscate, puțină linte muiată în apă și s-a dus într-o seară foarte tîrziu și a șezut pe malul Iordanului, așteptînd pe cuvioasa. Zăbovind sfînta, Zosima n-a adormit, ci cu răbdare privea spre pustie, așteptînd ca să vadă pe aceea cu osîrdie; și grația în sine bătrînul, șezînd: "Au doar nu cumva nevrednicia mea a oprit-o ca să vină ea, sau venind și neaflîndu-mă pe mine, s-a întors?" Astfel cugetînd, a suspinat și a lăcrimat, ridicîndu-și ochii la cer, se ruga lui Dumnezeu, zicînd: "Nu mă opri pe mine, Stăpîne, de a vedea iarăși fața aceea, pe care m-ai învrednicit să o văd, ca să nu mă duc deșert, purtîndu-mi păcatele mele spre mustrea mea". Așa cu lacrimi rugîndu-se, la altă gîndire a trecut, zicînd în sine: "Dar ce va fi de va veni, căci luntre nu este, și cum va trece Iordanul și la mine nevrednicul cum va veni? Vai de nevrednicia mea! Vai mie, cine m-a făcut ca să mă lipsesc de un bine ca acesta?"

Astfel gîndind bătrînul, iată cuvioasa a venit și a stat de cealaltă parte de rîu, de unde venea. Iar Zosima s-a sculat, bucurîndu-se și veselindu-se și slăvea pe Dumnezeu. Dar se lupta încă cu gîndul că nu va putea sfînta să treacă Iordanul. Și a văzut-o pe ea însemnînd Iordanul cu semnul crucii, pentru că toată noaptea atunci lumina luna. Cu acea însemnare s-a dus sfînta pe apă și, umblînd pe deasupra, venea la Cuviosul Zosima, iar el a vrut să i se închine ei, însă dînsa l-a oprit, cînd călătorea încă pe apă, zicîndu-i: "Ce faci, părinte, căci ești preot și porți la tine dumnezeieștile Taine?" Iar el a ascultat pe aceea ce-i grația, care, ieșind de pe apă, a zis către bătrîn: "Binecuvintează, părinte! Binecuvintează, părinte!" Iar el a răspuns către dînsa cu cutremur - pentru că îl cuprinsese spaimă de vedenia cea preaminunată -, zicînd: "Cu adevărat, Dumnezeu este nemincinos, Cel ce a făgăduit ca să asemene Lui pe acei care se curățesc pe ei după puterea lor. Slavă Ție, Hristoase, Dumnezeu nostru, Cel ce mi-ai arătat prin această roabă a Ta, cît sînt de departe de măsura desăvîrșirii!"

Zicînd aceasta, cuvioasa l-a rugat pe fericitul Zosima să-i citească Simbolul sfintei

credințe, "Crezul", și rugăciunea Domnului, "Tatăl nostru". Sfirșind rugăciunea, sfânta s-a împărtășit cu Preacuratele și de viață făcătoarele lui Hristos Taine și a sărutat pe bătrîn, după obicei. După aceea și-a ridicat mîinile la cer, a suspinat, a lăcrimat și a strigat: *Acum slobozește pe roaba Ta, Stăpîne, după cuvîntul Tău, în pace, că văzură ochii mei mîntuirea Ta*. Apoi a zis către bătrîn: "Iartă-mă, Părinte Zosima, dar te rog să împlinești și o altă dorință a mea. Du-te acum la mănăstirea ta, fiind păzit cu pacea lui Dumnezeu, iar în anul viitor să vii iarăși la același pîrîu unde am vorbit cu tine întîi. Să vii, dar să vii pentru Domnul, și iarăși mă vei vedea, dacă va voi Domnul". Iar el i-a răspuns: "Aș fi voit, dacă ar fi fost cu putință, să umblu în urma ta, să văd cinstita ta față, dar te rog să faci ceea ce voi cere eu de la tine, eu, bătrînul: Gustă puțin din hrana pe care am adus-o!" Zicînd aceasta, i-a arătat cele ce adusesese în coșniță. Iar ea, atingîndu-se de linte cu vîrfurile degetelor, luînd ca trei grăunțe, le-a dus la gură și a zis: "Destul este aceasta darului celui duhovnicesc, care păzește neîntinată firea sufletului". Apoi a zis iarăși către bătrîn: "Roagă-te Domnului pentru mine, părinte al meu, roagă-te și adu-ți aminte totdeauna de ticăloșia mea!" Iar el s-a închinat înaintea picioarelor ei și îi zicea să se roage lui Dumnezeu pentru biserici, pentru împărați și pentru dînsul. Și aceasta cerînd-o cu lacrimi, a lăsat-o să se ducă, suspinînd singur și tînguindu-se, pentru că nu îndrăznea să o oprească mai mult; căci de ar fi voit, era neoprită. Ea însemnînd iarăși Iordanul cu semnul crucii, l-a trecut pe deasupra, precum făcuse mai înainte. Iar bătrînul s-a întors, cuprins de frică și de bucurie mare; însă se ocăra singur și-i era jale că nu știa numele cuvioasei, dar nădăjduia să cîștige aceasta anul viitor.

Trecînd anul, Zosima iarăși s-a dus în pustie, împlinind toate după obicei, alerga spre acea preaminunată vedenie și, trecînd lungimea pustiei, a ajuns la oarecare semne, care îi arătau locul cel căutat. Privea în dreapta și în stînga, căuta cu ochii în toate părțile, ca un vîntor preaiscusit, unde ar fi putut cîștiga vînatul cel preaplă-cut. Iar dacă n-a văzut pe nimeni, a început a plînge și, ridicînd ochii la cer, se ruga lui Dumnezeu, zicînd: "Arată-mi, Doamne, comoara ta cea nefurată, pe care ai ascuns-o în pustia aceasta. Arată-mi, rogu-mă, pe îngerul cel în trup, căreia toată lumea nu este vrednică a se asemăna".

Așa rugîndu-se, a ajuns la locul pe care îl însemna pîrîul acela și, stînd pe marginea lui, a văzut spre partea de la răsărit pe cuvioasa zăcînd moartă cu mîinile strînse precum se cădea, iar fața o avea întoarsă către răsărit. Alergînd spre dînsa, i-a spălat picioarele cu lacrimile sale, pentru că nici n-a îndrăznit a se atinge de vreo altă parte a trupului. Și plîngînd mult, citind și psalmii cei potriviți la trebuința vremii aceleia, a făcut rugăciunea de îngropare și zicea în sine: "Voi îngropa oare trupul cuvioasei, ori poate nu îi va fi plăcut fericitei un lucru ca acesta?" Socotind acestea în gîndul său, a văzut pe pămînt lîngă capul ei, scrisoarea aceasta: "Părinte Zosima, îngroapă trupul smeritei Maria în locul acesta. Dă țărîna țărînei; și te roagă Domnului pentru mine, care am răposat în luna "Farmutie", egiptenește, iar grecește, Aprilie, în ziua întîia, în noaptea mîntuitoarelor Patimi ale lui Hristos, după împărtășirea dumnezeieștii Cine celei de Taină".

Citind bătrînul acea scrisoare, se gîndea mai întîi cine este cel ce a scris-o, pentru că ea, precum zicea, nu știa să scrie. Însă s-a bucurat foarte, aflînd numele cuvioasei. Atunci a cunoscut că în ceasul în care ea s-a împărtășit lîngă Iordan cu dumnezeieștile Taine îndată s-a scris la locul acela unde s-a și sfîrșit; iar el, ostenindu-se, a călătorit cale de douăsprezece zile, pe unde Cuvioasa Maria a trecut într-un ceas și îndată s-a dus către Dumnezeu. Iar bătrînul, slăvind pe Dumnezeu și udînd cu lacrimi pămîntul și trupul cuvioasei, a zis în sine: "Este vremea, o, bătrînule Zosima, ca să săvîrșești cele poruncite ție. Dar cum vei putea săpa, ticălosule, neavînd nimic în mîini?" Și zicînd aceasta, a văzut nu departe un lemnișor mic, aruncat în pustie, pe care luîndu-l a început a săpa cu dînsul. Însă pămîntul fiind uscat, nu asculta nicidecum pe bătrînul, care se ostenea săpînd și udîndu-se de sudori și nimic nu putea să sporească.

Atunci suspinînd foarte din adîncul sufletului, a văzut un leu mare stînd lîngă trupul Cuvioasei Maria, lingîndu-i picioarele. Și, văzîndu-l, s-a cutremurat temîndu-se de acea

fiară, mai ales aducându-și aminte de ceea ce zisese fericita, că niciodată n-a văzut fiară. Însemnându-se cu semnul crucii, a crezut că se va păzi nevătămat cu puterea aceleia ce zăcea. Iar leul a început a se apropia cu liniște de bătrîn, gudurîndu-se prin semnele lui, ca și cum i s-ar închina. Atunci Zosima a zis către leu: "De ce oare, o, fiară, această mare cuvioasă mi-a poruncit să-i îngrop trupul? Eu sînt bătrîn și nu pot să-i sap gropă; n-am nici unealtă ce trebuie la săpat și, fiind și atîta depărtare de mănăstire, nu pot să mă duc să o aduc degrab. Deci, sapă tu cu unghiile tale, ca să dăm pămîntului trupul cuvioasei". Auzind leul cuvîntul acesta, îndată a săpat groapa cu picioarele dinainte, pe cît putea să acopere pe aceea ce se îngropa. Deci bătrînul, spălînd cu lacrimi iarăși picioarele cuvioasei și mult rugîndu-se ei ca să se roage pentru toți, a acoperit cu pămînt trupul care era gol, neavînd nimic altceva decît acea haină veche și ruptă, pe care i-o aruncase Zosima dintîi, cu care Maria își acoperise atunci oarecare părți ale trupului său, care se cădea să le acopere.

După aceea, Zosima s-a întors întru ale sale, binecuvîntînd și lăudînd pe Hristos, Dumnezeu nostru, despărțindu-se de leu în liniște ca de o oaie, iar leul s-a dus în pustia cea mai dinăuntru. Și mergînd în mănăstirea aceea, a spus tuturor monahilor despre Cuvioasa aceasta Maria, neascunzînd nimic din cele ce a văzut și a auzit de la dînsa, încît toți cei ce au auzit măririle lui Dumnezeu, s-au minunat. Au început a-i face pomenirile cu frică, cu credință și cu dragoste și a cinsti ziua morții acestei Cuvioase Maria. Iar Ioan egumenul a aflat niște lucruri în mănăstire, căroră le trebuia îndreptare, după cuvîntul cuvioasei, pe care, cu ajutorul lui Dumnezeu, le-a îndreptat. Iar Zosima, petrecînd cu dumnezeiască plăcere, cînd era aproape de o sută de ani și-a sfîrșit întru acea mănăstire viața cea vremelnică și s-a dus către cea veșnică la Domnul, și a lăsat monahilor acelei mănăstiri nescris acolo cuvîntul acesta, despre Cuvioasa Maria. Dar auzindu-l unii de la alții, îl grăiau și, spre folosul cel de obște, puneau înainte povestirea aceasta la cei ce ascultau, dar în scris pînă atunci nu s-a auzit.

Iar eu - zice Sfîntul Sofronie -, povestirea aceea ce am primit-o nescrisă, am arătat-o prin scris. Dacă alții au scris viața acestei cuvioase știind-o mai bine, aceasta nu știu încă, eu însă, pe cît am putut am scris, nimic mai mult decît cinstind adevărata povestire.

Iar Dumnezeu, Care face lucruri preaminunate și răsplătește cu mari daruri celor ce cu credință năzuiesc la El, să dea plată celor ce vor cîștiga folos dintr-această povestire, citind-o și ascultînd-o. Iar pe cel ce s-a sîrguit să dea povestirea aceasta în scris, să-l învrednicească pe el părții celei bune a fericitei Maria, împreună cu toți cei ce prin gîndire de Dumnezeu și osteneli, i-au bineplăcut Lui în veac. Să dăm slavă lui Dumnezeu, Împăratul Cel veșnic, ca și pe noi să ne învrednicească să aflăm milă în ziua judecății la Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine toată slava, cinstea, stăpînirea și închinăciunea, ca și Tatălui și Sfîntului și de viață făcătorului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.